

Số: 14 /HD-SGDĐT

Bến Tre, ngày 16 tháng 8 năm 2010

HƯỚNG DẪN
Về việc dạy học môn tiếng Anh cấp THCS, THPT năm học 2010-2011

I. VỀ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

1. Đối với cấp Trung học cơ sở

1.1. Chương trình và thời lượng

- Căn cứ vào khung phân phối chương trình của Bộ, các Phòng Giáo dục và Đào tạo xem xét, điều chỉnh phân phối chương trình bằng cách điều chỉnh số tiết theo từng bài dạy và từng học kỳ hợp lý, theo hướng giảm số tiết ở các bài dễ và tăng số tiết cho các bài khó nhưng vẫn đảm bảo thời lượng cho cả chương trình và cho năm học.

- Thời lượng: Thực hiện như năm học 2009-2010, cụ thể khối lớp 6,7,8 là 3 tiết/tuần. Khối lớp 9 là 2 tiết/ tuần.

1.2. Sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy

Tiếp tục sử dụng bộ sách giáo khoa “Tiếng Anh” 6,7,8,9. Tuy nhiên giáo viên cần đơn giản hoá ngữ liệu, bổ sung các tài liệu hỗ trợ hoặc sử dụng tài liệu thay thế cần thiết nhưng vẫn phải bảo đảm phù hợp với chương trình và đáp ứng được chuẩn kiến thức của từng cấp lớp cũng như mục tiêu tổng thể của bộ môn vào cuối cấp THCS.

2. Đối với cấp Trung học phổ thông

1.1 Chương trình và thời lượng

a/ Đối với các khối lớp 10, 11

Thực hiện dạy học theo chương trình và thời lượng đã được thực hiện theo quy định. Cụ thể 5 tiết/đơn vị bài học và 3 tiết học/tuần. Tuy nhiên cần chú ý đến việc dạy học theo Chuẩn kiến thức, kỹ năng và nội dung giảm tải đã quy định trong sách “*Hướng dẫn thực hiện Chuẩn kiến thức, kỹ năng môn Tiếng Anh THPT*” do Bộ GD&ĐT phát hành tháng 11/2009.

Các trường THPT khảo sát, phân loại học sinh ngay từ lớp 10 để dạy học phân hóa theo năng lực học sinh. Đối với các trường, lớp có nhiều học sinh yếu, kém, ngay từ lớp 10, giáo viên cần thiết kế lại nội dung các tiết dạy (kiến thức, kỹ năng) sao cho phù hợp với khả năng lĩnh hội của học sinh và đáp ứng yêu cầu thi tốt nghiệp THPT, đặc biệt ở các tiết dạy nghe, nói, viết. **Đối với đối tượng học sinh yếu, kém, trong tổng thể thời lượng dành cho một đơn vị bài học, cần tăng thời lượng để rèn luyện nhiều hơn cho kỹ năng đọc hiểu và kiến thức ngôn ngữ (ngữ âm, ngữ pháp, từ vựng).**

b/ Đối với khối 12.

Đối với các trường có số học sinh khá, giỏi cao như trường THPT chuyên Bến Tre, Nguyễn Đình Chiểu,... và các lớp có đông học sinh khá giỏi, trường vẫn dạy học

theo chương trình và thời lượng đã được thực hiện theo quy định và dạy học theo Chuẩn kiến thức, kỹ năng đã quy định trong sách “*Hướng dẫn thực hiện Chuẩn kiến thức, kỹ năng môn Tiếng Anh THPT*” do Bộ GD&ĐT phát hành tháng 11/2009.

Đối với các trường, lớp có học sinh yếu, kém đồng, ngay từ đầu năm học 2010-2011, cần phải dạy học phân hóa theo trình độ học sinh. **Đối với các lớp có nhiều học sinh yếu, kém, tổ bộ môn cần đơn giản hoá các tiết dạy các kỹ năng nghe, nói và viết nhằm giúp học sinh đạt được lượng kiến thức cần thiết phục vụ cho yêu cầu thi tốt nghiệp THPT.** Cụ thể ở từng đơn vị bài học, **thời lượng dạy 2 kỹ năng nghe và nói được kết hợp thành một và tập trung vào việc dạy các mẫu đàm thoại, các hình thức phát âm và dấu nhấn phổ biến cho học sinh. Trong tiết dạy viết, giáo viên chú ý đến việc rèn các loại hình viết lại các mẫu câu cơ bản.** Trong tổng thời lượng dành cho một đơn vị bài học, **cần tăng thời lượng để dạy và rèn luyện nhiều hơn cho kiến thức ngôn ngữ (từ vựng, ngữ pháp, ngữ âm) và kỹ năng đọc hiểu.** Tuy nhiên việc thiết kế lại vẫn phải phù hợp với các chủ đề, chủ điểm đã quy định trong sách giáo khoa và mục tiêu tổng thể của môn học vào cuối cấp THPT.

Phân phối chương trình, kế hoạch dạy học tiếng Anh các khối lớp 10, 11, 12 thiết kế lại theo các yêu cầu nói trên cho các đối tượng học sinh yếu, kém phải được gửi lên Sở GD&ĐT (Phòng GDTrH) duyệt trước 10/9/2010 để triển khai thực hiện từ đầu năm học.

1.2 Sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy

Tiếp tục sử dụng bộ sách giáo khoa “Tiếng Anh”, tuy nhiên giáo viên cần đơn giản hoá ngữ liệu, bổ sung các tài liệu hỗ trợ hoặc sử dụng tài liệu thay thế cần thiết nhưng vẫn phải bảo đảm phù hợp với chương trình và đáp ứng được chuẩn kiến thức của từng cấp lớp cũng như mục tiêu tổng thể của bộ môn vào cuối cấp THPT.

II. VỀ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

1. Đối với cấp Trung học cơ sở

Đa dạng hoá các kỹ thuật dạy cho từng khối lớp, cho kiến thức ngôn ngữ, kỹ năng giao tiếp nghe, nói, đọc hiểu, viết và language focus phối hợp với yêu cầu khuyến khích sự tự tin của học sinh, quản lý một lớp học đông học sinh... Sau đây là một số đề nghị:

+ Đa dạng các phương pháp và kỹ thuật dạy từ vựng sao cho phù hợp với từng cấp lớp, và từng kỹ năng ngôn ngữ. Ví dụ: Do mục đích học sinh có thể giao tiếp được sau khi học một mẫu câu cần thiết, nên việc cung cấp từ vựng cho kỹ năng nói cần phải chú ý đến việc cung cấp các từ, cụm từ thường gặp và phải bảo đảm học sinh phát âm tốt ngữ liệu cung cấp nhằm giúp học sinh giao tiếp tốt. Trong khi đó, dạy từ vựng cho kỹ năng viết phải chú ý nhiều đến cách dùng từ trong ngữ cảnh viết hơn là chú ý đến việc phát âm của từ.

+ Cho thí dụ minh họa về cách dùng từ là quan trọng trong khi dạy từ vựng. Tuy nhiên, thí dụ minh họa nên lấy từ nội dung bài dạy, hoặc có liên quan đến bài dạy dưới nhiều hình thức như đơn giản hoá câu có chứa từ vựng nhằm giúp cho học sinh hiểu được nghĩa từ trong ngữ cảnh. Việc cho thí dụ có liên quan đến nội dung bài dạy nhằm giúp học sinh dễ hiểu bài và hoàn thành tốt những bài tập học sinh sắp phải làm.

+ Khai thác hợp lý và tận dụng tối đa các tranh ảnh trong sách giáo khoa để dạy các kiến thức ngôn ngữ cho học sinh.

+ Trong việc dạy Language Focus, cần chú ý đến việc giới thiệu các cấu trúc ngữ pháp bằng cách sử dụng phương pháp, kỹ thuật dạy mới hiệu quả, sinh động bằng cách sử dụng các tình huống thật, tranh ảnh, video clips.... Cần chú ý đến việc cắt bớt bài tập, hoặc thiết kế lại các tasks sao cho hợp lý hơn và giúp học sinh dễ hiểu hơn.

+ Trong việc dạy kỹ năng nghe, nói cần chú ý đến việc cung cấp ngữ liệu, từ vựng, phát âm phải đầy đủ và rõ ràng. Một trong những yếu tố giúp thành công trong việc dạy nghe, nói là khâu hướng dẫn thực hiện phải đầy đủ, ngắn gọn và rõ ràng, đặc biệt việc tổ chức học sinh làm việc theo cặp, nhóm. Cần thiết kế lại các tasks sao cho đơn giản và dễ cho học sinh thực hiện trong các hoạt động nhóm, cặp.

+ Trong việc dạy kỹ năng viết, cần xác định rõ mục đích chính của tiết dạy viết nhằm giúp học sinh viết đúng về nội dung, hình thức (cách viết một lá thư...), hay cấu trúc ngữ pháp (cách dùng thì quá khứ đơn trong văn kể chuyện...). Kỹ thuật học sinh tự đánh giá (self- assessment) dưới dạng checklist là một công cụ hữu ích giúp cho học sinh có thể nhận ra những gì học sinh cần làm, cũng như những điểm mạnh, yếu mà học sinh đang có. Hình thức self- assessment cũng giúp giáo viên tiết kiệm được thời gian chấm bài do hạn chế được sai sót của học sinh. Việc sửa lỗi sai của học sinh cũng cần phải chú ý. Việc sửa lỗi tùy thuộc vào mục đích bài viết (nội dung, hình thức, hay ngữ pháp). Cần luyện thêm kỹ năng viết bằng cách khuyến khích và hướng dẫn học sinh viết tự do như viết tiếp một câu chuyện, phỏng vấn và viết lại, viết nhật ký học tập, viết emails cho giáo viên và bạn bè...

+ Trong việc dạy kỹ năng đọc hiểu: Cần chú ý đến việc cung cấp số lượng từ vựng, hình thức dạy từ (bao nhiêu từ dạy ở lớp, từ nào dạy ở lớp, từ nào học sinh cần chuẩn bị ở nhà...) sao cho bảo đảm cho học sinh có đủ vốn từ để hiểu bài. Có nhiều mục đích khi dạy kỹ năng đọc như: đọc lớn để giúp phát âm chuẩn, đọc lướt lấy ý chính, đọc để lấy chi tiết... Vì vậy cần phải xác định rõ mục đích của tiết dạy đọc để giúp tiết dạy có hiệu quả. Cần chú ý đến thời lượng đủ cho học sinh đọc và hiểu bài; đơn giản hóa các ngữ liệu cho phù hợp với trình độ học sinh yếu kém; chia các tasks thành những mini-tasks khi cho học sinh làm việc theo nhóm; thiết kế những câu hỏi hoặc loại hình bài tập hướng đến giải quyết các tasks lớn trong bài....

2. Đối với cấp Trung học phổ thông

Giáo viên dạy tiếng Anh cấp THPT cần chú ý đến 04 vấn đề chính trong việc dạy tiếng Anh theo chuẩn kiến thức, kĩ năng: Cung cấp từ vựng, sử dụng ngữ liệu dạy, phương pháp dạy phù hợp, và phương pháp kiểm tra, đánh giá hiệu quả. Vì vậy giáo viên cần thực hiện các vấn đề sau:

+ Xây dựng kế hoạch dạy chi tiết ngay từ đầu năm học bao gồm: Nội dung trọng tâm cần dạy và học, thời lượng dạy và phụ đạo, nguồn tài liệu giảng dạy, thời gian và phương thức kiểm tra, đánh giá cho bộ môn và cho từng kỹ năng ngôn ngữ, trách nhiệm giáo viên, trách nhiệm học sinh trong việc dạy và học bộ môn.

+ Đa dạng các kỹ thuật dạy và kết hợp với các đồ dùng dạy học như tranh, ảnh, trình chiếu power-point, máy nghe... để dạy các kiến thức ngôn ngữ như ngữ pháp và từ vựng sao cho phù hợp với khả năng lĩnh hội của học sinh. Thiết kế lại các tasks ở các tiết dạy nghe, nói và viết nhằm giúp học sinh đạt kết quả tốt, tránh trình trạng dạy theo kiểu biểu diễn, chạy theo hình thức.

+ Khảo sát, phân loại và phụ đạo học sinh yếu, kém ngay từ đầu năm học cho học sinh các khối lớp 10,11 và 12. Chương trình ôn tập cần có rõ ràng, chi tiết và được sự xem xét, phê duyệt của tổ trưởng bộ môn và Ban Giám hiệu.

+ Trao đổi kinh nghiệm, tài liệu với các đồng nghiệp trong tổ, trong trường và trong địa bàn, đặc biệt với các giáo viên dạy khối 12.

Khảo sát của Sở cho thấy học sinh còn yếu về kiến thức từ vựng. Do vậy, giáo viên dạy tiếng Anh (THCS, THPT) cần chú ý phương pháp dạy từ vựng sao cho học sinh dễ nhớ, tăng cường và thường xuyên kiểm tra bằng nhiều hình thức việc học, ghi nhớ từ vựng của học sinh.

III. VỀ THỰC HIỆN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ

1. Kiểm tra, đánh giá thường xuyên và định kỳ

Tăng cường kiểm tra, đánh giá xếp loại theo đúng quy chế của Bộ GD&ĐT quy định về kiểm tra, đánh giá của bộ môn tiếng Anh. Nội dung kiểm tra phải bám theo Chuẩn kiến thức, kỹ năng do Bộ GD&ĐT ban hành năm 2009. Hình thức kiểm tra định kỳ (kiểm tra 1 tiết và kiểm tra học kỳ) đối với cấp THCS và khối 10, 11 cấp THPT phải bảo đảm theo quy định 70% trắc nghiệm và 30% tự luận. Đề kiểm tra cần chú ý đến những nội dung chính cần kiểm tra, đáp ứng chuẩn kiến thức, kỹ năng của Bộ GD&ĐT.

Đề thi học kỳ của hai khối lớp 9 và 12 do Sở GD&ĐT ra với nội dung bám sát theo Chuẩn Kiến thức, Kỹ năng của Bộ GD&ĐT ban hành năm 2009. Hình thức đề thi học kỳ khối 9 bao gồm 70% trắc nghiệm, và 30% tự luận. Đối với khối 12, đề thi học kỳ: 100% thi trắc nghiệm bao gồm các thành phần và số lượng câu quy định cho từng loại hình kiến thức, kỹ năng như trong đề thi tốt nghiệp THPT năm 2009-2010.

Hiệu trưởng các trường THCS, THPT cần chỉ đạo thực hiện nghiêm túc việc sửa các bài kiểm tra cho học sinh theo quy định.

2. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá

Bên cạnh thực hiện đánh giá các yêu cầu cần đạt về kiến thức, kỹ năng đã được xác định trong chương trình, giáo viên cần chú ý đến các loại hình đánh giá điều chỉnh phù hợp với bộ môn tiếng Anh mới như: học sinh tự đánh giá (self-assessments, peer-assessments), viết nhật ký học tập (learning diaries), tư vấn- trao đổi giữa học sinh và giáo viên (conferences)... nhằm điều chỉnh quá trình dạy và học một cách kịp thời và hiệu quả.

Sở GD&ĐT yêu cầu các đơn vị liên quan triển khai thực hiện dạy học chương trình tiếng Anh theo hướng dẫn này. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc hoặc cần thông tin bổ sung, đề nghị liên hệ với phòng Giáo dục Trung học, Sở GD&ĐT để được hướng dẫn.

Nơi nhận:

- Các Phòng GD&ĐT;
- Các trường THPT;
- Lưu: VT, GDTTrH.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Huấn